

Opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar “Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, il-Kunsill, il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u l-Kumitat tar-Reġjuni: Is-semplifikazzjoni tal-implimentazzjoni tal-programmi qafas tar-riċerka”

COM(2010) 187 finali

(2011/C 48/22)

Relatur: **is-Sur WOLF**

Nhar id-29 ta' April 2010, il-Kummissjoni Ewropea ddeċidiet, b'konformità mal-Artikolu 304 tat-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea, li tikkonsulta lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar

Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, il-Kunsill, il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u l-Kumitat tar-Reġjuni - Is-semplifikazzjoni tal-implimentazzjoni tal-programmi qafas tar-riċerka

COM(2010) 187 finali.

Is-Sezzjoni Speċjalizzata għas-Suq Uniku, il-Produzzjoni u l-Konsum, inkarigata sabiex tipprepara l-hidma tal-Kumitat dwar dan is-suġġett, adottat l-opinjoni tagħha nhar l-1 ta' Settembru 2010.

Matul l-465 sessjoni plenarja tiegħu li saret nhar il-15 u s-16 ta' Settembru 2010 (seduta tal-15 ta' Settembru 2010), il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew adotta din l-opinjoni b'114-il vot favur u astensjoni waħda.

1. Sommarju u rakkomandazzjonijiet

1.1 Il-programmi tar-riċerka tal-UE għandhom isiru iktar effiċjenti u attraenti. Għalhekk huwa essenzjali li l-implimentazzjoni tagħhom tiġi ssemplifikata.

1.2 Konsegwentement, il-Kumitat jilqa' l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni u japprova l-proposti tagħha b'mod ġenerali.

1.3 Jilqa' wkoll il-konklużjonijiet tal-Kunsill tal-Kompetizzjoni tas-26 ta' Mejju 2010 dwar l-istess suġġett.

1.4 Il-varjetà dejjem ikbar tad-diversi programmi u l-istrumenti tagħhom, b'regoli u proċeduri kultant differenti hafna, saret waħda mill-problemi prinċipali tal-promozzjoni tar-riċerka mill-UE. Dan holoq kumplessità kbira li tfixx lill-applikanti u lill-benefiċjarji u li ser tkompli tikber minhabba r-regoli u r-regolamenti differenti tad-diversi Stati Membri u l-korpi ta' finanzjament.

1.5 Għalhekk il-Kumitat jirrakkomanda li ssir armonizzazzjoni progressiva tar-regoli u l-proċeduri rilevanti, bħala l-ewwel pass għall-promozzjoni tar-riċerka fl-UE fuq perijodu twil, iżda wkoll bejn l-Istati Membri u mal-Kummissjoni. Huwa biss wara dan li ż-Żona Ewropea tar-Riċerka tkun kompluta.

1.6 Il-finanzjament tar-riċerka fl-UE għandu bżonn bilanċ aħjar bejn il-libertà u l-kontroll. Dan jikkonċerna fuq kollox it-tfassil tar-regoli kif ukoll l-applikazzjoni tagħhom fil-prattika. Il-Kumitat jirrakkomanda li jittiehed approċċ ibbażat fuq il-fiducia li jkun fiċ-ċentru tal-finanzjament Ewropew tar-riċerka. B'rabta ma' dan huwa jappoġġja l-proposta tal-Kummissjoni

favur zieda fil-livell ta' tolleranza fir-rigward tar-riskju ta' żball tollerabbli (TRE) speċifiku għar-riċerka ⁽¹⁾.

1.7 Bħala passi konkreti addizzjonali l-Kumitat jirrakkomanda, fl-ispirtu tal-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni:

— rikonozzenza tal-proċeduri ta' kontabilità tal-benefiċjarji tal-finanzjamenti, skont il-liġijiet vinkolanti applikabbli f'kull Stat Membru;

— applikazzjoni adegwata u effiċjenti tar-regoli fil-prattika;

— konsiderazzjoni tal-kontributi globali bħala għażla fakultat-tiva iżda mhux bħala skuża għal finanzjament iktar baxx; il-kalkolu għandu jsir fuq il-bażi tal-ispejjeż reali;

— l-ikbar koerenza u trasparenza possibbli fil-proċeduri;

— kontinwità u stabbiltà mill-aqwa tad-dispożizzjonijiet legali u tal-proċeduri;

— esperti b'esperjenza, rikonoxxuti internazzjonalment, bħala aġenti tal-koordinazzjoni b'ambitu ta' azzjoni suffiċjenti fil-qasam tat-tehid tad-deċiżjonijiet;

— strateġija tal-verifika koerenti u definita skont proċeduri ċari;

— żvilupp addizzjonali tal-ghodod tal-IT;

— possibbiltà ta' rimborż tal-VAT;

⁽¹⁾ Ara wkoll COM(2010) 261 finali.

- semplifikazzjoni speċifika għall-SMEs;
- linji gwida affidabbli, ċari u fil-hin (struzzjonijiet dwar l-użu) għall-programmi u l-istrumenti ta' finanzjament.

1.8 Fir-rigward tat-tieni proposta tal-Kummissjoni dwar il-konsiderazzjoni ta' "finanzjament ibbażat fuq ir-riżultati" bhala metodu ta' finanzjament alternattiv tal-programm qafas li jmiss, il-Kumitat huwa pjuttost xettiku, sakemm ma jkollux fidejnh spjegazzjoni iktar dettaljata u ċara tal-Kummissjoni li biha jkun jista' jivvaluta b'mod oġġettiv x'għandu jew x'jista' jinftehem b'dawn it-termini fil-livell proċedurali. Madankollu, huwa ċar li l-kompitu u l-għan ewlieni ta' kull programm ta' finanzjament tar-riċerka għandu jkun li jinkiseb għarfien importanti u ġdid bl-iktar mod effiċjenti, u billi wiehed jadatta r-regoli u r-regolamenti u l-applikazzjoni tagħhom għal dan il-għan.

1.9 Flimkien mas-semplifikazzjoni tar-regoli u l-proċeduri legali, amministrattivi u finanzjarji, huwa daqstant importanti li jiġu wkoll issemplifikati l-proċeduri ta' applikazzjoni u valutazzjoni xjentifiċi u tematiċi, sabiex ir-regolazzjoni eċċessiva u l-varjetà ta' rapporti obbligatorji, proċeduri ta' applikazzjoni, rappurtar, valutazzjoni u approvazzjoni jitnaqqsu u jiġu armonizzati.

2. Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni

2.1 Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni għandha l-għan li tkompli tissemplifika l-implimentazzjoni tal-programm Ewropew tar-riċerka. Il-Komunikazzjoni tittratta l-ewwel u qabel kollox il-kwistjonijiet finanzjarji.

2.2 Il-possibiltajiet ippreżentati fil-Komunikazzjoni għal semplifikazzjoni addizzjonali jistgħu jinqasmu fi tliet partijiet:

- Parti 1: Semplifikazzjoni tal-ġestjoni tal-proposti u tal-ghotjiet skont ir-regoli eżistenti
- Parti 2: Adattament tar-regoli skont is-sistema bbażata fuq l-ispejjeż reali
- Parti 3: Ngħaddu għal finanzjamant ibbażat fuq ir-riżultati minflok dak ibbażat fuq l-ispejjeż

2.3 L-ewwel parti tippreżenta t-titjib prattiku fil-proċessi u l-ghodod li l-Kummissjoni diġà bdiet timplimenta.

2.3.1 It-tieni parti tkopri l-bidliet fir-regoli eżistenti li jippermettu aċċettazzjoni aktar wiesgħa tal-prattiki tal-kontabilità abitwali (inklużi l-ispejjeż medji tal-persunal), it-tnaqqis fil-varjetà ta' kundizzjonijiet speċjali, dispożizzjoni għall-manigiers-sidien ta' SMEs u bidla fil-proċess tal-għażla tal-ghotjiet. Il-biċċa l-kbira tal-proposti f'dan il-livell jikkonċernaw il-holqien ta' programmi qafas futuri.

2.3.2 It-tliet parti tippreżenta l-possibiltajiet biex tithejja bidla minn finanzjament orjentat ibbażat fuq l-ispejjeż għal finanzjament ibbażat fuq ir-riżultati. B'dan il-mod ir-rappurtar u l-kontroll għandhom jgħaddu mill-qasam finanzjarju għall-qasam xjentifiku u tekniku.

3. Kummenti ġenerali

3.1 **Importanza, effikaċja u interess tal-programm qafas għar-riċerka u l-iżvilupp.** Il-programm qafas tar-riċerka u l-iżvilupp huwa wiehed mill-iktar strumenti Komunitarji importanti biex jiġu żgurati u jissahhu l-kompetittività u l-benessri tal-Ewropa, biex jiġu sodisfatti l-oġġettivi tal-Istrateġija Ewropa 2020 u biex tinholq iż-Żona Ewropea tar-riċerka. Għalhekk huwa importanti li l-programm qafas għar-riċerka jiġi implimentat bl-iktar mod effiċjenti possibbli. Il-partecipazzjoni fil-programm qafas għandha tkun attraenti għall-aqwa xjenzjati u istituti kif ukoll għall-industrija u l-SMEs: l-involvement fih għandu jkun interessanti u jiġi kkunsidrat bhala premju. Dan jehtieg kundizzjonijiet amministrattivi u finanzjarji attraenti u effikaċi għall-benefiċjarji.

3.2 **Semplifikazzjoni mehtieġa.** B'mod ġenerali, hemm bżonn ċar ta' titjib u semplifikazzjoni konsiderevoli tal-proċeduri u r-regoli. Għalhekk il-Kumitat kemm-il darba sejjah għal semplifikazzjoni tal-proċeduri marbutin mal-użu tal-programm qafas tar-riċerka, u nnota bi pjaċir li l-ewwel miżuri diġà ġew implimentati fis-seba' programm qafas tar-riċerka u l-iżvilupp.

3.3 **Konklużjonijiet tal-Kunsill.** Konsegwentement, il-Kumitat jilqa' wkoll il-konklużjonijiet tal-Kunsill tat-28 ta' Mejju 2010⁽²⁾. Il-kummenti u r-rakkomandazzjonijiet addizzjonali tal-Kumitat għandhom iservu biex il-punti mqajma f'dan il-Kunsill jiġu approfonditi u appoġġjati.

3.4 **Approvazzjoni ġenerali.** B'mod ġenerali l-Kumitat jilqa' u jappoġġja l-inizjattivi u l-ideat tal-Kummissjoni hekk kif ippreżentati fil-Komunikazzjoni tagħha. Hafna mill-miżuri proposti huma adatti u jistgħu jwasslu għal titjib sinifikanti. Għaldaqstant il-Kumitat jappoġġjahom. Dan jghodd pereżempju għat-tnaqqis tal-burokrazija marbuta mal-proposti u l-ghoti tal-għajnuna finanzjarja fil-qafas tar-regoli eżistenti jew l-aċċettazzjoni iktar wiesgħa tal-proċeduri tal-kontabilità u t-fassil tar-rapporti tal-benefiċjarji. Madankollu dan mhux ser jippermetti li jiġu skartati għal kollox il-kawzi prinċipali tal-kumplessità attwali; ser jikkontribwixxi biss għal trażzin tal-impatt. Għaldaqstant hemm bżonn ta' sforzi fuq perijodu twil, fl-interess tas-suq komuni u ż-Żona Ewropea tar-riċerka, sabiex jitwarrbu l-kawzi ewlenin tal-problema.

⁽²⁾ Kunsill tal-Unjoni Ewropea, 28 ta' Mejju 2010 - Konklużjonijiet tal-Kunsill għal programmi ssemplifikati u iktar effiċjenti għall-appoġġ tar-riċerka u l-innovazzjoni Ewropea 10268/10.

3.5 Kawża ewlenija tal-kumplessità attwali. Problema kbira tal-promozzjoni tar-riċerka fl-UE hija d-diversifikazzjoni dejjem tikber tal-programmi u l-istrumenti tal-UE. L-istrumenti u l-programmi ta' promozzjoni kultant għandhom regoli u proċeduri proprji u differenti ħafna minn xulxin (bħall-JTIs skont l-Artikolu 187, l-inizjattivi skont l-Artikolu 185, EIT, ERA-Nets, PPP, eċċ.). Dan iwassal għal kumplessità dejjem ikbar għall-benefiċjarji li mhux biss ixekkel l-effiċjenza tar-riżorsi investiti, iżda wkoll il-ġibda tax-xjenzjati lejn il-programm qafas. Min-naħa tiegħu dan jipperikola s-suċċess tal-programm qafas.

3.5.1 Regoli differenti tal-Istati Membri. Din il-kumplessità hija aggravata mid-differenzi, kultant kbar, bejn ir-regoli u r-regolamenti fid-diversi Stati Membri u l-kontributori nazzjonali, li jaqdu rwol konsiderevoli, ħafna drabi deċiżiv, fil-proġetti ta' appoġġ. Ta' min ifakkar, biex il-problema tiġi analizzata fit-totalità tagħha, li kważi l-proġetti kollha appoġġjati mill-Kummissjoni (bl-eċċezzjoni ta' dawg tal-European Research Council, ERC) jitolbu l-partecipazzjoni ta' riċerkaturi u kontributori **minn mill-inqas tliet Stati Membri!**

3.6 Armonizzazzjoni tar-regoli. Għalhekk il-Kumitat jirrakkomanda li l-atturi kollha responsabbli għaž-Żona Ewropea tar-Riċerka jnaqqsu din id-diversità u l-varjetà ta' regoli legali, amministrattivi u finanzjarji fil-programm qafas tar-riċerka u l-iżvilupp: hemm bżonn ta' **armonizzazzjoni/standardizzazzjoni u tnaqqis tar-regoli marbutin mal-programm qafas tar-riċerka u l-iżvilupp.** L-istrumenti ta' finanzjament tajbin tal-programm qafas għandhom jiġu identifikati u żviluppjati b'mod adegwat. Għall-miżuri Ewropej kollha ta' appoġġ għar-riċerka u l-iżvilupp għandu jkun hemm qafas legali uniku.

3.7 Objettiv addizzjonali. It-tieni objettiv għandu jkun l-istandardizzazzjoni tal-istrumenti ta' appoġġ u l-proċeduri ta' kalkolu tal-ispejjeż (ara wkoll punt 4.1), mhux biss fi ħdan il-programm qafas tar-riċerka u l-iżvilupp stess, iżda wkoll bejn l-Istati Membri u mal-Kummissjoni. B'hekk uħud mill-fatturi magħrufa li jostakolaw l-iżvilupp tal-mobbiltà transkonfinali bejn ix-xjenzjati jkun jistgħu jingħelbu. B'mod ġenerali dan ikun pass konsiderevoli biex tiġi kkompletata ż-Żona Ewropea tar-Riċerka. Anke jekk dan l-għan importanti illum għadu jista' jitqies bħala utopiku, xorta waħda għandna nkomplu nimmiraw lejha, b'paċenzja u determinazzjoni, forsi anke permezz ta' approċċ gradwali. **Għax jekk dan isir, inkunu għamilna l-pass importanti li hemm bżonn biex tiġi kkompletata ż-Żona Ewropea tar-Riċerka.**

3.7.1 Pluralità fir-riċerka. Madankollu dan it-tip ta' standardizzazzjoni m'għandu bl-ebda mod iwassal għal trażżin tal-pluralità tal-metodi, l-approċċi u l-firxa ta' suġġetti ta' riċerka ⁽³⁾, li l-Kumitat jikkunsidra bħala vitali. Il-pluralità (fir-riċerka)

mhijiex halja, iżda hija mezz neċessarju ta' kif jista' jittejjeb u jitwettaq il-progress fit-tfittxija għal għarfien ġdid u tekniki ġodda, u hija kundizzjoni *sine qua non* għall-progress xjentifiku.

3.8 Bilanċ bejn il-libertà u l-kontroll. Fil-prinċipju, jehtieg li jkun hemm rabta bbilanċjata bejn il-libertà u l-kontroll. Dan jikkonċerna kemm it-tfassil tar-regoli kif ukoll l-applikazzjoni tagħhom fil-prattika. Sakemm tintlaħaq is-semplifikazzjoni tar-regoli, jehtieg urgentement li **l-applikazzjoni tar-regoli** tkun iktar flessibbli u prammatika. Fl-applikazzjoni u l-interpretazzjoni tar-regoli, l-iżvilupp tal-proġetti u l-użu effiċjenti tar-riżorsi għandhom jingħataw prijorità fuq il-prevenzjoni tar-riskju li jsir żball. L-istandards espressi b'mod astratt tar-regoli tal-partecipazzjoni u tal-baġit johlqu flessibbiltà kbira. Dawn għandhom jiġu użati biex tinkiseb promozzjoni mill-aħjar tar-riċerka u gestjoni effiċjenti tal-fondi. Il-Kumitat ifakkar fir-rakkomandazzjonijiet preċedenti tiegħu, essenzjalment flessibbiltà ikbar fid-deċiżjonijiet li jistgħu jiehdu l-awtoritajiet kompetenti fi ħdan il-Kummissjoni u tolleranza ikbar fir-rigward tar-riskju li jsir żball. *Il-biża' li individwi jagħmlu żbalji m'għandhiex twassal għal regolamentazzjoni eċċessiva u ostakoli għal kulhadd. Għandu japplika l-istess prinċipju għall-modus operandi tal-korpi ta' finanzjament u r-riċerkaturi.*

3.9 Approċċ ibbażat fuq il-fiducja. L-iżbalji fil-kalkolu tal-ispejjeż huma ġeneralment dovuti għall-kumplessità tal-kriterji ta' finanzjament u m'għandhom l-ebda għan qarrieqi. Għaldaqstant għandha ssir distinzjoni bejn l-iżbalji u l-frodi. Il-Kumitat jirrakkomanda li l-Kunsill, il-Parlament u l-Kummissjoni jadottaw approċċ ibbażat fuq il-fiducja u jpoġġuh fil-qalba tal-promozzjoni Ewropea tar-riċerka. B'rabta ma' dan huwa jappoġġja l-proposta tal-Kummissjoni favur żieda fil-livell ta' tolleranza fir-rigward tat-tehid tar-riskju fil-qasam tar-riċerka ⁽⁴⁾.

3.10 Uffiċjali kkwalifikati u impenjati. Għall-implimentazzjoni tal-programm qafas tar-riċerka u l-iżvilupp il-Kummissjoni tehtieg uffiċjali kkwalifikati b'għarfien xjentifiku esperti riko-noxxut mill-komunità xjentifika internazzjonali ⁽⁵⁾. L-impenn tagħhom għal riżultati mill-aqwa u żvilupp effiċjenti tal-programmi m'għandux ibati żżejjed minhabba l-biża', totalment iġġustifikata, li jsir żball proċedurali minhabba l-kumplessità tas-sistema, u l-konsegwenzi ta' dan. Iżda dan ifisser ukoll li wiehed m'għandux jiġi kkunsidrat responsabbli għall-iżbalji li jsiru b'mod eċċessiv. Huwa wkoll minhabba f'hekk li s-semplifikazzjoni, il-flessibbiltà u ċ-ċarezza huma essenzjali.

⁽⁴⁾ Ara wkoll COM(2010) 261, finali.

⁽⁵⁾ Il-Kumitat jirreferi għall-opinjoni ĠU C 44, 16.02.2008, p. 1, li fil-punt 1.12 tagħha huwa jirrakkomanda "li l-korpi ta' finanzjament, b'mod speċjali l-Kummissjoni, jinvolvu l-istaff li taw xhieda tal-kompetenza xjentifika tagħhom, li huma familjarji mal-karatteristiċi partikulari u l-"komunità" ta' dan il-qasam xjentifiku - u jaġġornaw l-għarfien tagħhom fit-tul (u b'hekk ir-rotazzjoni tax-xogħol fuq bażi regolari issir kontraproduktiva)."

⁽³⁾ ĠU C 44, 16.02.2008, p. 16 u punti 1.10 u 3.14.1.

3.11 It-trasparenza bhala mekkanizmu ta' kontroll addizzjonali. Inevitabbilment, il-flessibbiltà ikbar fit-tehdid ta' deċiżjonijiet li qiegħed jirrakkomanda l-Kumitat u li ttejjeb l-effikaċja tal-atturi kompetenti fi hdan il-Kummissjoni tinvolvi wkoll potenzjal addizzjonali għal żbalji u trattament preferenzjali. Madankollu billi l-Kumitat dejjem enfasizza li l-apertura u t-trasparenza totali kienu essenzjali fil-qasam tal-appoġġ tar-riċerka, il-komunità tal-utenti infurmati u r-reazzjonijiet tagħha jirrapprezentaw fattur ta' korrezzjoni addizzjonali kontra l-iżbalji potenzjali.

3.12 L-importanza tal-kontinwità u l-istabbiltà. Il-ġestjoni ta' sistemi tant kumplessi titlob proċess ta' taġħlim tqil u l-ksib ta' rutina; dan jghodd kemm għall-uffiċjali tal-Kummissjoni kif ukoll għall-benefiċjarji potenzjali, b'mod speċjali għall-SMEs li m'għandhomx ir-riżorsi biex jifthu dipartiment legali li jiehu hsieb dawn il-kwistjonijiet. Għalhekk il-kontinwità progressiva tal-proċess mhux biss ittejjeb iċ-ċertezza legali iżda tissemplifika wkoll il-ġestjoni tas-sistema. Għaldaqstant kull tibdil ippanat, anke jekk iservi biex jissemplifika s-sistema, għandu jiġi vvalutat bi tqabbil mat-telf ta' kontinwità u stabbiltà: **is-semplifikazzjoni mixtieqa għandu jkollha valur miżjud konsiderevoli meta mqabbla mat-telf ta' kontinwità u stabbiltà.**

3.13 Semplifikazzjoni tal-proċeduri ta' applikazzjoni u valutazzjoni. Flimkien mas-semplifikazzjoni tar-regoli u l-proċeduri legali, amministrattivi u finanzjarji (punti 3.6 u 3.7), huwa daqstant importanti li jiġu wkoll issemplifikati l-proċeduri xjentifiċi u tematiċi ta' applikazzjoni, valutazzjoni u monitoraġġ, sabiex ir-regolamentazzjoni eċċessiva u l-pataflu ta' rekwiżiti Ewropej u nazzjonali għal rappurtar istituzzjonali, proċeduri ta' applikazzjoni, reviżjonijiet, evalwazzjonijiet, arrangamenti għall-awtorizzazzjoni, eċc. u fejn huwa neċessarju li jitneħħa minnhom dak li m'huwiex meħtieġ. Il-Kumitat jiddispaċiħ li dan l-aspett lanqas biss jissemma fil-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni. Għalhekk huwa jerga' jirrakkomanda li l-Kummissjoni, bi qbil mal-Istati Membri u r-rappreżentanti tagħhom, taġħmel li tista' biex tarmonizza u tiġbor flimkien id-diversi proċeduri ta' applikazzjoni, monitoraġġ u valutazzjoni fil-livelli istituzzjonali, nazzjonali u Ewropej li hafna drabi jirkbu fuq xulxin. B'hekk jiġi evitat li r-riċerkaturi kkwalifikati – u b'mod ġenerali l-kapital uman – jintilfu mingħajr raġuni. Filwaqt li sar xi progress f'dan ir-rigward fi hdan is-seba' programm qafas, għad fadal hafna x'jista' jsir. Is-soluzzjonijiet potenzjali għandhom jiżguraw li l-Istati Membri jkomplu jippartecipaw kif jixraq fil-proċess ta' allokkazzjoni tal-għajnuniet fi hdan il-korpi u l-kumitati.

4. Kummenti speċifiċi

4.1 Proċeduri ta' hlas ta' spejjeż tal-Istati Membri. Fil-fehma tal-Kumitat, il-proposta tal-Kummissjoni għal "**accettazzjoni aktar wiesgħa tal-prattiki tal-kontabilità abitwali**" twassal effettivament għal semplifikazzjoni konsiderevoli. Iżda dan huwa biss minnu jekk l-għan ġenwin – approvat mill-Qorti Ewropea tal-Awdituri – huwa li jkun possibbli li jintużaw għall-programmi qafas tar-riċerka u l-iżvilupp ukoll l-arrangamenti u l-proċeduri ta' hlas stabbiliti taħt ir-regoli nazzjonali dwar il-finanzjament tar-riċerka li huma fis-seħħ f'kull Stat Membru. Il-Kumitat huwa konxju li dan jista' jwassal għal inugwaljanzi fit-trattament iżda dawn għandhom jiġu ttollerati

sabiex titwettagħ tassew is-semplifikazzjoni mixtieqa. Għalhekk il-Kumitat jirrakkomanda bis-shiħ li din il-proposta tal-Kummissjoni tiġi applikata, b'mod effiċjenti u mingħajr riżervi, għall-kategoriji kollha tal-ispejjeż, bil-kundizzjonijiet imsemmijin hawn.

4.1.1 Possibbiltà ta' rimborż tal-VAT. Ċerti proġetti ta' riċerka jinkludu l-VAT fl-ispejjeż tagħhom. Ir-regoli baġitarji Ewropej jippermettu li f'ċerti ċirkostanzi l-VAT tkun tista' tiġi sovvenzjonata. Fil-fatt dan ir-regolament diġà qiegħed jiġi applikat fil-biċċa l-kbira tal-programmi ta' riċerka Ewropej. Għalhekk il-Kumitat jirrakkomanda li fil-gejjieni l-VAT titqies bhala spiza rimborżabbli fil-programmi qafas tar-riċerka u l-iżvilupp.

4.2 Limitazzjoni tal-varjetà tar-regoli. Hemm bżonn urġenti li l-għadd kbir ta' regoli dwar id-diversi programmi u strumenti jiġi llimitat (ara punt 3.6). Madankollu m'għandux ikun hemm soluzzjoni waħda għall-benefiċjarji kollha, billi approċċ ta' dan it-tip ma jkunx ġust għad-diversi partecipanti tal-programmi qafas tar-riċerka u l-iżvilupp, anke jekk jikkontribwixxi għas-semplifikazzjoni. Għalhekk għandha tinżamm mill-inqas id-distinzjoni attwali bejn id-diversi organizzazzjonijiet. Għaldaqstant il-Kumitat jirrakkomanda li ma jiġux adottati l-proposti tal-Kummissjoni taħt dan it-titolu għal approċċ finanzjarju uniku għall-organizzazzjonijiet u l-attivitatijiet kollha.

4.3 Awtorizzazzjoni tat-testijiet bi prova. Il-limitazzjoni tan-numru ta' regoli u r-rekwiżit tal-kontinwità u l-istabbiltà fir-regoli (ara wkoll punt 3.12) m'għandhomx jibblukaw is-sistema. Strumenti godda għandhom jiġu awtorizzati bhala esperiment u ttestjati, qabel ma jiġi deċiż li jkunu soġġetti għar-regoli attwali.

4.4 Definizzjonijiet u linji gwida ċari – struzzjonijiet għall-użu. Fis-sistemi kumplessi huwa kruċjali li jkun hemm definizzjoni ċara u mhux ambigwa tal-kunċetti, ir-regoli, il-proċeduri u l-proċessi sabiex il-partecipanti jkunu jistgħu jaħdmu b'mod effiċjenti. Dan jghodd ukoll għad-disponibbiltà f'waqtha ta' linji gwida u "struzzjonijiet" affidabbli min-naha tal-Kummissjoni. Minn banda, il-linji gwida għandhom joffru ambitu ta' azzjoni suffiċjenti sabiex il-karatteristiċi differenti tal-benefiċjarji jiġu kkunsidrati b'mod adegwat. Mill-banda l-oħra, il-benefiċjarji għandhom ikunu jistgħu jafdaw fir-rakkomandazzjonijiet li jingħatawlihom. Dan ir-rekwiżit m'huwiex kontradizzjoni tal-flessibbiltà meħtieġa iżda jippermetti pjuttost li din tintuża bis-shiħ. Iżda l-Kumitat jagħraf li hemm problema partikolari fl-aħhar parti, l-iktar waħda revoluzzjonarja, tal-proposti tal-Kummissjoni (ara punt 4.8 ukoll).

4.5 Strategija ta' verifika koerenti. L-istrategija ta' verifika futura tal-Kummissjoni hija element importanti tal-proċess ta' semplifikazzjoni (ara wkoll punti 3.9 u 4.1). Għalhekk il-Kumitat jirrakkomanda li l-istrategija ta' verifika terġa' tiġi ddefinita bil-għan li jittejjeb kemm l-effikaċja tal-programm qafas tar-riċerka u l-iżvilupp kif ukoll is-semplifikazzjoni tal-proċeduri amministrattivi. Ikun ukoll xieraq li jiġu ddefiniti l-kundizzjonijiet li fihom għandhom jiġu vverifikati l-proċeduri ta' kontabilità eżistenti tal-Istati Membri, inklużi l-arrangamenti potenzjali għall-hlas tal-ispejjeż medji tal-persunal.

4.6 Aktar kontributi globali fi hdan l-approċċ attwali bbażat fuq l-ispejjeż reali. Fi prinċipju l-Kumitat japprova din il-proposta tal-Kummissjoni li tista' taffettwa diversi tipi ta' spejjeż. Fiha l-Kummissjoni tara wkoll il-possibbiltà li ttejjeb **il-kundizzjonijiet tal-partecipazzjoni tal-SMEs.** Madankollu l-Kumitat japprova din il-proposta bil-kundizzjoni li l-kontribut globali jkopri l-ispejjeż reali u ma jkunx skuża biex jitnaqqas il-finanzjament, iżda jibqa' għażla fakultattiva.

4.6.1 Spejjeż reali bhala bażi tal-ħlas tal-kontributi globali. Fi prinċipju l-allokkazzjoni finanzjarja – jiġifieri l-kontribut globali offrut – għandha tkun ibbażata fuq l-ispejjeż reali tal-benefiċjarji. Huwa biss meta l-finanzjament mill-programm qafas tar-riċerka u l-iżvilupp jilhaq ċertu somma li jkun interessanti għal ogranizzazzjoni potenzjalment benefiċjarja li tippartecipa fil-programmi Ewropej tar-riċerka minkejja l-isforzi amministrattivi u oħrajn meħtieġa. U huwa biss f'dan il-punt li l-objettivi f'termini ta' kompetittività u kapaċità ta' innovazzjoni jintlahqu bis-shih.

4.7 Ghodod tal-IT sodi għall-ġestjoni tal-proġetti. L-użu ta' sistemi tal-internet għall-implimentazzjoni globali ta' proġett, mit-tressiq tal-applikazzjonijiet sa tmiem il-proġett, għandu potenzjal kbir biex inaqqas konsiderevolment ix-xogħol amministrattiv kemm min-naħa tal-Kummissjoni kif ukoll min-naħa tal-applikant. Il-Kumitat jappoġġja bis-shih l-isforzi tal-Kummissjoni f'din direzzjoni. Madankollu l-istrumenti mfassla mill-Kummissjoni għall-użu tal-applikanti għandhom jaħdmu mingħajr xkiel. Anke jekk is-softwer ġdid żviluppat għas-seba' programm qafas jiffacilita l-hidma tal-Kummissjoni, m'għandux jikkompjika l-proċedura għall-applikant. Softwer mhux effiċjenti (pereżempju n-NEF) u strutturi ta' dokumenti inkompatibbli (pereżempju bejn stadju tal-proġett u iehor) johlqu xogħol amministrattiv addizzjonali u żejjed għall-applikanti kollha. Il-Kumitat jirrakkomanda li dan il-punt jiġi kkunsidrat fl-istadji u l-livelli kollha tal-proġett u li fil-gejjieni jiġu investiti iktar riżorsi fl-iżvilupp addizzjonali tal-ghodod tal-IT.

4.8 Nghaddu għal finanzjamant ibbażat fuq ir-riżultati minflok dak ibbażat fuq l-ispejjeż. Il-Kummissjoni tipproponi li fit-tmien programm qafas li ġej, tiġi kkunsidrata, bhala semplifikazzjoni ġdida u kuncett ta' finanzjament alternattiv, it-tranzizzjoni minn finanzjament ibbażat fuq l-ispejjeż għal finanzjament ibbażat fuq ir-riżultati. Billi l-ewwel objettiv ta' kull finanzjament tar-riċerka għandu jkun li jinkisbu għarfien u esperjenzi

għodda u li jintgħażel l-aqwa mod għal dan, din il-proposta tidher ferm attraenti mal-ewwel daqqa t'għajjn. Għax ovvjament ir-regoli u l-applikazzjoni tagħhom għandhom jissodisfaw lil dan il-ghan u jkunu soġġetti għalih.

4.8.1 Xetticiżmu inizjali. Ftehim minn qabel dwar ir-riżultati konkreti ta' proġett ta' riċerka jidher problematiku: jagħti l-impresjoni ta' riċerka mwettqa b'kuntratt. Dan mhux biss iqajjem problemi legali fir-rigward tal-akkwist pubbliku u tat-taxxi, iżda wkoll kwistjonijiet fir-rigward tal-mod kif inhi kkunsidrata r-riċerka. X'inhu r-riżultat tar-riċerka bazika? Din hija r-raġuni għalfejn il-Kumitat ser jibqa' xettiku fir-rigward ta' din il-proposta, sakemm ikun jista' permezz ta' spjegazzjoni dettaljata u ċara tal-Kummissjoni, jivvaluta b'mod oġġettiv x'jista' jinftehem konkretament b'riċerka bbażata fuq ir-riżultati u liema strumenti ser jintużaw għall-applikazzjoni tagħha. Il-Kumitat iqis li l-Kummissjoni stess thegġeġ dan ix-xetticiżmu bl-attitudni ambigwa tagħha: *Approċċi bbażati fuq ir-riżultati jesigu definizzjoni attenta tal-output/riżultat fil-livell ta' kull proġett individwali u analiżi bir-reqqa sabiex jiġu f'fissati somom ta' flus f'daqqa...* Għalhekk il-Kumitat jirrakkomanda li jkun hemm dibattitu dettaljat u mahsub sewwa bejn il-partecipanti potenzjali kollha, li jwassal għal Komunikazzjoni addizzjonali ċara dwar il-finanzjament tar-riċerka bbażata fuq ir-riżultati, qabel ma jittiehdu passi konkreti oħra dwar dan.

4.8.2 Studju ta' fattibbiltà u definizzjonijiet. Għar-raġunijiet ipprezentati hawn fuq, il-Kumitat jilqa' studju ta' fattibbiltà (ara wkoll punt 4.3) dwar ir-riċerka bbażata fuq ir-riżultati, sabiex l-opportunitajiet, ir-riskji, il-problemi u l-potenzjal ta' semplifikazzjoni possibbli jkunu jistgħu jiġu vvalutati b'mod oġġettiv. Minflok finanzjament tar-riċerka bbażata fuq ir-riżultati forsi jkun preferibbli li jintużaw termini bħal "finanzjament ta' proġetti bbażati fuq ir-riċerka"⁽⁶⁾ (TRANS E science-based funding) jew "finanzjament tar-riċerka bbażata fuq il-programmi".

4.8.3 Konsiderazzjoni tal-bżonnijiet speċjali tal-SMEs. L-allokkazzjoni ta' għajnuniet ibbażata fuq ir-riżultati incerti tal-proġetti li għad iridu jinkisbu tista' tkun partikolarment problematika għall-SMEs. Jekk l-approvazzjoni tal-finanzjament tal-Kummissjoni tkun imxekkla minn nuqqas ta' sigurtà sustanzjali, jista', pereżempju, ikun diffiċli li jinkisbu l-fondi addizzjonali meħtieġa.

Brussell, 15 ta' Settembru 2010.

Il-President
tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew
Mario SEPI

⁽⁶⁾ Proposta tal-grupp ta' hidma informali "Implimentazzjoni tas-Seba' Programm Qafas" taħt il-presidenza tas-Sur Herbert Reul (MPE).